

Handler det om kulturlivets behov?

Et av de mest grunnleggende spørsmålene for lokale kulturaktører er: Hvor skal vi være? Du lurur kanskje på hvorfor dette spørsmålet stilles når det bygges så mange fine nye kulturhus. Svaret er enkelt. Lokal kulturaktivitet henvises av økonomiske og andre grunner ofte til lokaler som ikke er egnet for deres aktiviteter. Det er liten plass, dårlig akustikk, uegnede gulv, scene, lager møterom med mer.

Medieoppslagene om de nye, store, dyre kulturhusene tar dessverre fokuset bort fra kjernespørsmålene; hele kulturlivets behov for egnede lokaler. Kulturhusene er viktige og velkommen, men lokalene som brukes mest til kultur er skoler, idrettsarenaer, kirker og ulike forsamlings- og flerbrukslokaler. Mange av disse er bygget for andre formål enn kultur.

Kulturlivets største utfordring er: Mangel på egnede og tilgjengelige lokaler. Kulturlivets kreativitet er stor og takknemligheten likeså når det viser seg å være et rom ledig, egnet eller uegnet.

Nye kulturhus bygges ofte som flerbrukshus. Noen steder, der de har kartlagt behov og brukt kompetente bestillere er resultatene gode og brukerne fornøyde. Mens andre steder der bestillerkompetansen ikke har vært like god og behovsavklaringen mangelfull, finner vi hus som ikke egner seg for det de er ment for. Når vi ikke vet hva vi trenger og derfor ikke klarer å gi gode kravspesifikasjoner, blir resultatene deretter. Og det vi ikke har definert klart nok fra starten blir svært dyrt å endre på slutten.

De nye kulturhusene er oftest formidlingsarenaer bygget for å gi publikum kvalitativt gode opplevelser. De fleste steder både etterspurt og godt mottatt. Men det er ikke mulig å ha en sal som egner seg like godt for kor, korps, klassisk gitar, band, film, teater, dans, kino, utstilling og seminar. Og lager og øvelokaler er ofte glemt. Selv om formidling av gode opplevelser er målet må vi også ha arenaer for innøving, produksjon og utprøving. De gode forestillingene er resultat av lang tids forberedelse for både amatører og profesjonelle. Hvor er det rom for disse forberedelsene?

Kulturlivet selv rapporterer om manglende lokaler for både innøving, utøving, produksjon, formidling, lager, møteplasser med mer. Dessverre klarer vi ikke dokumentere dette med tall og fakta ettersom vi mangler felles rutiner for kartlegging og dokumentasjon; noe som burde være en prioritert oppgave på nasjonalt nivå.

Kulturlivet trenger hus for kultur, lokaler som er egnet og tilrettelagt, lokaler som gir utøvere og publikum de gode opplevelsene vi alle ønsker oss. Dette krever at vi blir mer opptatt av, og oppmerksom på, faktiske behov og nødvendigheten av tilpasning. Vi trenger de nye husene, vi trenger de gamle og enda flere.

Om vi snur det hele, så handler alt i bunn og grunn om kulturliv og kulturaktivitet. Som for alle andre aktiviteter i det kalde nord trenger vi steder å være. Skal barn få mulighet for utvikling av egne talenter, få oppleve positive tilbakemeldinger, utvikle og oppleve mestring, så må de ha steder å være, å lære og formidle. Skal barn få støtte og hjelp i egen utvikling trengs det kompetente hjelpere, engasjerte voksne, gode pedagoger og dedikerte tilretteleggere. Skal vi ha profesjonelle hjelpere, pedagoger og tilretteleggere må det finnes egnede utdanning- og utviklingsmuligheter og relevante arbeidsplasser. Skal det finnes relevante arbeidsplasser må vi ha institusjoner, organisasjoner og rom for freelancearbeidere. Skal alt dette fungere i en helhet må det være egnede lokaler for alle – i hele bredden av kulturlivet.

Løsningen kan være et nytt kulturhus, men det kan også være en kartlegging av eksisterende bygg og hva de blir brukt til. Kanskje kan en ved rehabilitering og opprustning av eksisterende bygg oppnå mer enn ved oppføring av nye bygg. Eller kanskje det er en kombinasjon. Uansett, stort og nytt eller gammelt og brukt, det må handle om kulturlivets faktiske behov.